

Styrelsen for Undervisning og
Kvalitet
Afdelingen for Almen
Uddannelse og Tilsyn

Frederiksholms Kanal 25
1220 København K
Tlf. nr.: 33 92 50 00
E-mail: stuk@stukuvvm.dk
www.stukuvvm.dk
CVR nr.: 29634750
8. november 2019
Sagsnr.: 19/17388

Orienteringsbrev vedrørende almengymnasiale institutioners fastsættelse af optagelseskapacitet og muligheden for at foretage teknisk overbooking

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) er blevet bekendt med, at der i flere fordelingsudvalg er praksis for at arbejde med en såkaldt teknisk overbooking, som ikke er indberettet til STUK.

Da denne praksis ikke er i overensstemmelse med de gældende regler, vurderer STUK, at der er behov for at præcisere optagelsesbekendtgørelsens bestemmelser vedrørende kapacitetsfastsættelse og de retsvirkninger, der følger heraf.

Præcisering af bestemmelse vedrørende kapacitetsfastsættelsen

Det følger af bestemmelserne i § 29, stk. 1, i optagelsesbekendtgørelsen, at institutionernes optagelseskapacitet:

1. er defineret ved et bestemt antal elever
2. deles op på henholdsvis treårig stx og toårig hf og
3. skal ledsages af en forudsætning om antal oprettede klasser.

Det er altså antallet af elevpladser, der er det centrale, mens det antal klasser, som man har haft som udgangspunkt, alene er en baggrundsoplysning.

Optagelsesbekendtgørelsens § 29, stk. 1, der definerer, hvad der forstås ved optagelseskapacitet, vedrører i første omgang alene et oplæg til optagelseskapaciteten fra institutionens ledelse, som efterfølgende skal danne grundlag for en drøftelse med de øvrige institutioner i det forpligtende samarbejde og med regionen, jf. § 29, stk. 2-4.

Det fremgår af § 29, stk. 4, i optagelsesbekendtgørelsen, at de enkelte institutioner senest d. 15. december skal orientere regionsrådet om den samlede optagelseskapacitet. Dette indebærer helt konkret, at det enkelte

gymnasium skal indgive oplysninger om antallet af elever såvel som klasser i henhold til de fastsatte datoer, som fremgår af bekendtgørelsen. Herefter skal regionsrådene senest d. 1. februar give STUK besked om den samlede fastsættelse af optagelseskapaciteten i regionen, herunder hvordan kapaciteten er fordelt på de enkelte institutioner.

Det følger af kapacitetsfastsættelsen, at institutionerne forpligter sig til at oprette et bestemt antal elevpladser på den enkelte uddannelse (men ikke et bestemt antal klasser). Ligeledes gælder det, at de enkelte institutioner ikke egenhændigt kan regulere kapaciteten efterfølgende.

Når flere institutioner opererer med en teknisk overbooking, som ikke er indberettet, så afstedkommer det potentielt, at fordelingsprocessen ikke kan forløbe og gennemføres i henhold til optagelsesbekendtgørelsens bestemmelser. Det er desuden af afgørende betydning for regionerne, at de har et præcist indblik i antallet af elevpladser, da det er grundlaget for, at det enkelte regionsråd kan beslutte, om der er grundlag for at indstille til børne- og undervisningsministeren, at der bør fastlægges et kapacitetsloft for en eller flere almen-gymnasiale institutioner i forhold til en given almen-gymnasial ungdomsuddannelse. Kapacitetslofter er ligesom selve begrebet optagelseskapacitet defineret som et bestemt antal elevpladser, ikke som et bestemt antal klasser.

Det skal understreges, at ovennævnte bestemmelser vedrørende kapacitetsfastsættelse er en generel videreførelse af regelsættet på området, og der er derfor ikke tale om nye regler eller regelfortolkninger som følge af optagelsesbekendtgørelsen fra 2018.

Regulering af kapaciteten og planlagt overbooking

Det er naturligt, at institutioner med udbud af gymnasiale ungdomsuddannelser tilstræber, at de ved det relevante tælltidspunkt inde i en elevårgangs første skoleår har en fornuftig klassekvotient. Det vil sige en klassekvotient, der på den ene side er økonomisk rationel og på den anden side lever op til reglerne om det fleksible klasseloft. Det betyder, at skolerne i praksis kan have et ønske om at optage flere end 28 elever pr. klasse ("overbooke") på grund af et forventeligt frafald af elever efter optagelsen, men inden tælledatoen.

Der er ikke noget til hinder for, at de enkelte institutioner planlægger efter, at der er en vis overkapacitet, som kan imødekomme de udfordringer, der kan komme som følge af, at der kan ske visse forskydninger i elevgrundlaget fra ansøgningstidspunktet d. 1. marts og frem til næstkommende skoleårs første tælledag. Det afgørende er blot, at der skal tages højde for dette i forbindelse med den fastsættelse af optagelseskapaciteten, som via regionsrådet indberettes til STUK senest d. 1. februar.

Det skal desuden oplyses, at der er mulighed for at opregulere den først indberettede kapacitet, jf. § 10 i optagelsesbekendtgørelsen, hvis det efter

ansøgningsfristen d. 1. marts viser sig, at den samlede optagelseskapacitet i fordelingsudvalgets område er for lille set i forhold til antallet af ansøgere, hvorefter fordelingsudvalget kan anmode én eller flere institutioner om at opregulere sin kapacitet i forhold til det fastsatte. Endvidere følger det af § 27 i optagelsesbekendtgørelsen, at gymnasier har mulighed for at oprette ventelister for elever med henblik på tildeling af ledige pladser, der måtte opstå.

Opsummering

STUK anerkender, at mange frafald i starten af et skoleår kan give visse administrative- og ressourcemæssige udfordringer, men det skal præciseres, at håndteringen heraf skal ske inden for de af bekendtgørelsens fastsatte rammer, og det er således ikke muligt at arbejde med teknisk overbooking, som ikke er indberettet i henhold til optagelsesbekendtgørelsens § 29.

Det er afgørende, at institutionernes kapacitetsfastsættelse følger de ovennævnte regler, da den fastsatte kapacitet er grundlaget for den følgende elevfordeling og den eventuelle stillingtagen til at regulere kapaciteten via kapacitetslofter. Desuden er det et vigtigt hensyn – ikke mindst for de elever, der søger om optagelse – at institutionernes kapacitetsfastsættelse er åben og gennemsigtig.

Med venlig hilsen

Frederik Stobbe
Specialkonsulent
Direkte tlf. +45 33 92 54 53
Frederik.Stobbe@stukuvvm.dk